

Datum
2019-11-13

Diarienummer
KS-2017/2578.119

Handläggare
Angelica Bergholtz
Angelica.Bergholtz@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Inför lokala ordningsföreskrifter för att motverka organiserat tiggeri – svar på motion väckt av Martin Nigals (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till vad som sägs i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 13 november 2019, avslås motionen.

Sammanfattning

Martin Nigals (SD) har i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 november 2017 föreslagit att Huddinge kommun ska utreda möjligheterna att införa en ny paragraf eller ändra en paragraf i de lokala ordningsföreskrifterna för att motverka och förbjuda tiggeri. Förbudet ska enligt förslaget även innefatta gatumusikanter. I motionen framhålls att Sverigedemokraterna ser oroat på den slavliknande människohandel EU-migranterna kan utsättas för i och med tiggeriet.

Motionen har skickats på remiss till socialnämnden.

Socialnämnden har i yttrande angett att socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att de personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialtjänsten ska, oavsett vad som anges i lokala ordningsföreskrifter, utreda en persons behov av stöd så snart det kan antas att personen är i akut behov av stöd och hjälp. Personer som inte har för avsikt att söka arbete men som vistas i Huddinge kommun kan därför ha rätt till akuta insatser om behov uppstår. Denna rätt innebär inte rätt till långvarigt försörjningsstöd.

En kommun får införa lokala ordningsföreskrifter enbart i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats samt i enlighet med vad som krävs med hänsyn till trafiken.

Motionären har uppgett att avsikten med att införa förbudsbestämmelser mot tiggeri i lokala ordningsföreskrifter är att säkerställa att de EU-migranter som ägnar sig åt tiggeri skyddas från att utnyttjas genom människohandel. Denna problematik är dock en angelägenhet som måste hanteras och lösas på nationell nivå och inte genom förbudsbestämmelser i lokala ordningsföreskrifter.

Kommunstyrelsens förvaltning finner därmed att det saknas juridiska möjligheter för de motiv som har angivits i motionen. Detta eftersom motionärens syfte med

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

att införa förbudsbestämmelser mot tiggeri i de lokala ordningsföreskrifterna inte är att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen avslås.

Beskrivning av ärendet

Martin Nigals (SD) har i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 november 2017 föreslagit att Huddinge kommun ska utreda möjligheterna att införa en ny paragraf eller ändra en paragraf i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Huddinge kommun – HKF 1100 – för att motverka och förbjuda tiggeri. Förbudet ska enligt förslaget även innefatta gatumusikanter. I motionen framhålls att Sverigedemokraterna ser oroat på den slavliknande människohandel EU-migranterna kan utsättas för i och med tiggeriet. Detta menar motionären framkommer av Länsstyrelsen i Stockholms rapport från maj 2014 ”Utsatta EU-medborgare i Sverige – lägesrapport ur ett människohandelsperspektiv” samt av Sveriges televisions TV-program ”Uppdrag granskning”.

Socialnämndens remissvar

Socialnämnden har ombetts att yttra sig avseende motionen och framhåller huvudsakligen följande.

Kommunfullmäktige i Huddinge kommun har bestämt att socialnämnden är den nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten. EU-medborgare som är i Sverige tillfälligt utan att arbeta kan endast få begränsat stöd och hjälp av socialtjänsten.

Socialnämnden menar att en utredning av möjligheterna till tiggeriförbud eller ett beslut om ett sådant förbud genom en ändring av de lokala ordningsföreskrifterna inte har någon betydelse för socialtjänstens ansvar enligt socialtjänstlagen. Socialtjänsten ska därför, oavsett vad som anges i lokala ordningsföreskrifter, utreda en persons behov av stöd så snart det kan antas att personen är i akut behov av stöd och hjälp. Socialtjänsten har även ett särskilt ansvar att ta hänsyn till barn i bedömningen gällande behovet av bistånd. Om socialtjänsten får kännedom om att ett barn far illa är socialtjänsten skyldig att ingripa och inleda en utredning oavsett barnets nationalitet och hemvist.

Socialnämnden menar vidare att problematiken är en angelägenhet som måste hanteras och lösas på nationell nivå och på EU-nivå.

Lokala ordningsföreskrifter

Ordningslagen (1993:1617), OL, syftar bland annat till att trygga ordningen och säkerheten på offentliga platser och vissa andra områden. Med offentlig plats avses exempelvis gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål. Lagen innehåller endast ett fåtal regler om allmän ordning. Behovet av ytterligare bestämmelser får istället tillgodoses genom lokala ordningsföreskrifter meddelade av kommunerna. Ett grundläggande krav för sådana föreskrifter är att de måste

behövas för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats (3 kap. 8 § OL). De får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet (3 kap. 12 § OL). I förarbetena till ordningslagen framgår att kommunerna bör avhålla sig från att besluta föreskrifter som är onödiga och att det därför är angeläget att kommunerna noga prövar om de verkligen behövs liksom bestämmelsernas geografiska tillämpningsområde (prop. 1992/93:210 s. 142). Det finns därmed en nära koppling mellan en föreskrifts sakliga innehåll och dess geografiska tillämpningsområde. Allmänt sett gäller således att ju mer avgränsat en ordningsföreskrifts tillämpningsområde är, desto mer ingripande kan föreskriften tillåtas vara.

Förvaltningens synpunkter

Motionären har uppgett att avsikten med att införa förbudsbestämmelser mot tiggeri i lokala ordningsföreskrifter är att säkerställa att de EU-migranter som ägnar sig åt tiggeri skyddas från att utnyttjas genom människohandel. Denna problematik är dock en angelägenhet som måste hanteras och lösas på nationell nivå och inte genom förbudsbestämmelser i lokala ordningsföreskrifter.

En kommun får införa lokala ordningsföreskrifter enbart i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats samt i enlighet med vad som krävs med hänsyn till trafiken, vilket framgår av Högsta förvaltningsdomstolens dom som redovisas i bilaga 4.

Enligt 1 § 2 st. förordning (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617) föreskrivs att kommunerna inte får meddela sådana föreskrifter som innebär en inskränkning i den enskildes frihet att framföra ett musikaliskt verk eller något annat konstnärligt verk. Detta betyder att det inte får förekomma lokala ordningsföreskrifter om förbud mot gatamusik. Det är inte heller tillåtet att lokala föreskrifter om penninginsamling ges en sådan utformning att man därigenom reglerar gatamusiken. Alltså bör det inte finnas lokala ordningsföreskrifter som uteslutande tar sikte på penninginsamling i samband med gatamusik.

Kommunstyrelsens förvaltning finner därmed att det saknas juridiska möjligheter för de motiv som har angivits i motionen. Detta eftersom motionärens syfte med att införa förbudsbestämmelser mot tiggeri i de lokala ordningsföreskrifterna inte är att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen avslås.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget innebär inga juridiska eller ekonomiska konsekvenser.

Datum
2019-11-13

Diarienummer
KS-2017/2578.119

Camilla Broo
Kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Angelica Bergholtz
Kommunjurist

Bilagor

1. Motion om tiggeri – Inför lokala ordningsföreskrifter för att motverka organiserat tiggeri
2. Socialnämndens beslut från den 22 februari 2018, § 10
3. Social- och äldreomsorgsförvaltningens tjänsteutlåtande från den 11 januari 2018
4. Högsta förvaltningsdomstolens dom meddelad i Stockholm den 17 december 2018 (mål nr 2149-18).

Beslutet delges

Socialnämnden